

E-718

Saliępimas,

kaip

ant tikro **Brišdabbojimo**

prieš

kelloša Lénkū = Zémės Szalisa

iau parodanti **Szara**

wis kas

geray itaisoma buti tur.

Dūtas Berline d. 29. Kųpjućio = Mėn. 1770.

Karalāuczuje,

Išspāustas Karaliskoje Prusiskoje Kųng' Drukkawoneje pas
Artungo Waikus.

49

Wes Briderilis nu
Diewo Malonēs Brusū
Karālus Marggromas Bran-

denburgo, Rymionū Karalystēs wyraūsas Kammar-
ninkš ir Kurfirstas, wiens waldys ir aufszäufasis Ericis
Slezingēs; wien's waldas Princas Draniōs, Newkatēliōs
ir Walenzinēs, Geldrose, ant Magdeburgo, Klēmēs, Jolifo,
Bergēs Stettino, Pommerōs, Kassubū ir Wendū, ant Mek-
lenburgo ir Krossēs Ericis, Nyrenburgo Burggromas, Kun-
nigaištis Alberstado, Minden, Ramino, Wenden, Szwērin,
Razeburgo, Ostfrieslandēs, ir Meurso, Gromas Denzollēro,
Rupino, Pomystēs, Rawensbergēs, Denstein, Teflenburgo,
Szwērino, Lingen, Byrēs ir Verdamo, Wiešpats Rawen-
steinēs, Žemjū Kostof, Stargardt, Lauenburgo,
Bytow, Arlawo ir Brēdōs zc. zc. zc.

Apsakom ir kožuam tūmi žimoti dūdant: Potam jau ilgokay žēmēsa
Wallachey, Moldau, Podolien ir Wolhymien Māras issirodē, ir to dēley
nē be Bričzastiēs bijotis turime, kad, jey ne tūjau wissas žmogui gali-
mas Apstrupiuminas wartojamas yra, sitta Bēda i Kubbēžeis susiei-
nancias žēmes bewēit issiplatinti ir i sittas taip pēr kēlāujancius žmo-
nes, taip ir per Saworus is tokiū Wētū, kur Māras jau ponawoja,
nusi-

nusufstus podraug uzfrēcāma buti galētu; Tai Mēs īš Zēmēs = tēwīškō
 Aprupinimo, ant, liel gālma, greito Dukreipjimo tōs Brigads, kurri
 Musā Rubbēzis susieinānciōms ir kaiminīškoms Zēmēms īš tōs pērgrei-
 tay īšiplatincīds Zēmēs. Slogds atstasti gal, o. kaip ilgan taji patektu,
 uz reikalingā laikēm, sēlančius Prīfātimus dūti. Sūttaipo Mēs palēp-
 jam pēr sitta Palēpinmā.

I.

Kad īš sittōs Diēds neivienis īš Zēmju Moldau, Wallachen, Pos-
 dolien, Wolhynien, īš Lēnkū Karalystēs ir pri tōs priklausānciū Zēmju bey
 Wētū, arba īš kitta dēl Sweikatōs ne gana pazustamū Szalīšū, atēngs
 Zmogus kūmi īšstai ir īškalbētū arba ant Musā Zēmju īšdūtas pirm to
 gelawuses Sweikatōs = Gromatas paroditu ar nē, ney īš pats, neyjo drau-
 gja turri Galwijai, Rykai, Batalai, Kubai, Wilnos, Plankšnos, Kāllintei,
 Skuros ir kitti Dāiktai, ar jte Rūdus prīstītrāuktū ar ne, pēr nīekas kittas
 kaip īstatytas Wiētas, kur kēlāujantiēji dēl jū Sweikatōs īšmēgintini yra,
 ī Prūsīškās Zēmēs īlēidzjami buti tur; Ko dēley wīšiemis ant Rubbēzū
 atēnantiemis Kēlāuninkams pūllas, pas toj Szalīje ēsanti wyrāusq Apicē-
 ru aplīnk Rubbēztus statytū Zalnērū apšīfalyti ir mī to Sweikatōs = Jš-
 mēginnimū paskirtā Wiētā, kur atēnantieji pēr kēturios dēšintis ir dvi
 Dicnas laikytis tur, saw parodyt dūti.

II.

Mēs tūmi kōznā wiēnā astrāusey pagraudēnam, kad kēlāujantiēji ant
 Kēlonēs īš Lēnkū = Zēmēs ī Jlēidimmū = bey = Sweikatōs = Jšmēginnimū
 paskirtas Wētas, nīekus kittus kaip didzjus Wies = Kēlus kēlautū, atpencz
 wīšsus Prūkēlus ir taip wadinnamus mazus Kēlus wīšsaj īšwengtu, arba
 sulāukti turrētū, kad tas, kurs priēš tai elgīas ir apīē tai apluddijamas yra,
 pagal īkrastā Kaltybē ant Rūno arba ir ant Gywatōs korawojamas bus.

Kaip ant ko ne tiktay pri Rubbēzū ir Kēlū cze wyrāusi ēsā Apicēriei
 bey pastatytos Waktos, Jegerēs bey Lēšintinkai, bet ir Zēmēs ir Mežlawōs
 Dumčzei, Amtmonai, Kotponai ir Wyrāusybēs Mīcstīse ir Kēmuse, taip
 jau Walscū = Walmīstrai ir wīši, kurri īstatyti yra ant Watto, Alēzyjēs,
 Tabako ir Gīrlū dabboti, ir wīši tiems lūgus Sluzāuninkai, kad jte didzjusq
 Korōns īšwengti nor, dabbotinay ir tūcjomis uzweizdēti tur.

III.

Kur wīši Prūkēlai ir maži Kēlai pakassomi, Mēdzieis uzkertami ir
 abelnay uzdaromi, Ziltai nuimami, Bērwarzai ir Lāwai tēnjau šalīn
 gabēnami, sittaipo tokīē Kēlai wīšū galimū Budū uz truktinami buti, o
 neivienam, kas tas ir butu, Walē dūdama buti tur, pēr tus kēlauti. O
 kad neyjots su Rejūnojimū īškalbētū, tai tur, kaip pirm to nūssidawē, ant
 Prūkēlū Galgēs pastatomos buti ir ant pri tā prikabintinds jūds Graudē-
 nimo = Toblycīds wokīškay ir lēnkīškay sittiē Jodzīei rāšomi but:

Gywatōs Koronē tā, kurri īš dēl Sweikatōs ne pazustamū Wēlū īš
 Lēnkū = Zēmēs, ir Rubbēzis susieinānciū Zēmju arba īš kitta ne-
 šweikū Wētū, Māro dēley pēr nezinomus Prūkēlus īšsīlīnki nor.

IV.

Kad wiens to wīšo ne atbojant su Swoltū ī Musū Zēmēs iētti idrystu,
 tai ant to šāujama buti, bet tas arba tiē, kurriē pēr uzdraustus Prūkēlus
 īsīslīnki butu, nū tōs Wētos, kur jīē nutropiti yr, tūjau pas Waktā pri
 Rubbēzū statytā, atgalos gabēnti astrey īšklāusīnējami buti, ar jūs kas
 su Jodzīeis ar Darbais ī Zēmē iētti pagēlbējo, ir apīē tai Wyrāusybei tūjau
 Zinne

Zinnē dūdama buti, bet su šittokieis Perzengtojeis šittassis Skirtummas laikomas buti tur:

- a) Kadā sugāutas, wissay zinnoma iš sweikū ir dēl Sweikatōs tikkray pazystamū Wētū ateina, ir tammē Dalhē tikkray pēzengē, kad priekš šittā Musū uzdraudinmā ant kittū kaip ant tikkrū Wiēš-Rēlū atkēlāwes Sweikatōs. Išnēginnimui paširtoms Wētoms pro Szali ējo, tadā jis po pirm ējusio Išnēginnimo dēl Sweikatōs ikti Pawēlijimo Wyrausybēs tikkrame Kallējime kawojamas buti tur.
- b) Bet kad išsilindēs sugāunomas bus, apie kurri, jam iš nesweikū Wētū atējus, tikkray gallētu wieryt, tassai ne kittaip, kaip ant Lauko po Dangumi pagatawitoj Budēlēs' arba Szētroj', taipo, kad Wakta dwidēšintis Zinksius nū to attolinta pašiliktū, ikti platēsno Išklausinēs jimo apserģiamas bet Wakta Brisakimas dūdamas buti tur, kad jey toksai mazāusey nū Wētōs jam paroditōs atštrāuktū arba išbēgti jēškotū, ant jo šāutu; Alle Saworai bey Rykai tokio Zmogaus, apie kurriš Sweikata abbējoti reikta, tūjau Ugnimi sudēginnamū, ko dēley wissay ne reikta Pawēlijimā Wyrausybēs dar jēškoti, taipojau jo Rubai, jey kokoj' Wētōj' kitti Drebugziet jam dūdami buti gallētu jam atinmas mi ir sudēginnamū buti tur.
- c) Kad gallāusey wiens sugāutas bitu, kurs i musū Zēmes išsilindēs, ap luddijamas buti gallētu arba pats išipazinti turrētū, kad iš nesweikū Wētū atējo, tassai be kittos tolēsnōs Prowds ant nū Musū patwirtintino Apšudijimo Prowds. Antmonū ir kiekwiēnōs Wiētōs Wyrausybēs kurroj' tattai nussidūtu, ant Sywātōs korojamas ir pakaromas, taipjau ir jo draugia turri Wēzinmai, Arklie ir wissi kitti Dāiktai Ugnimi sudēginnamū buti tur.

V.

Ant Rubbēziū ir Pōstū ēsantiēms wyrausiemš Apicēriēms ir statytoms Waktomš Mēs tūmi Pawēlijimā dūdām, taipojau Walshēiū. Wakmistrans wissiemš dēl Uzweizdējimo ant Muico, Alczyzēs, Tabako ir Citnū ištantiēms Sluzanninkams, Jegērēms ir Lēsininkams aštrāusey ir su ne atlēdzijama didzāusā Korone ant Runo ir, pagal ikrastā kalnybe, su Korone ant Sywātōs, jey jie ir mazāusam Dalhyke nearboje ir pašlēide rastus, iš Naujo palēpjam, ant Prykēlū tikkray gēray dabboti, ir priekš šittā Uzdraudinmā ant tā kēlāujanēius ir jū draugia turrincius Dāiktus uzšlāykoti, bet tā Dāiktū niēka, pri korawonēs ant Išplēšimmo statytōs, pašnaudoti.

VI.

Kaipō nunay wissi iš Lēnkū Zēmes ateinantieji Zmones bey Saworai ne kittaip i Musū Zēme ilēdzijami buti tur, kaip potam jie per 42 Dienas Sweikatōs. Išnēginnimui paširtosa Wētosa laicēs', taipo ir wissi Musū Padimai iš sawēs ant to mislis, kad jie kaip rēczāusey ir wissada tikkray prišdabbotinay i Lēnkū Zēme kēlautu, ir Saworus iš tōs saw susti dūdant wissā Zmogui galimā Brisidabbotimā wartotu, kadangi su jēis, lygey kaip su swētimais Kēlāujanēieis laikoma buti, ir nū jū, kadā per Rubbēziūs kēlāuja, Luddimas iš tōs Wētōs, kur jie i Czēsā Czēsā buwo, ir kad jie su neyjokieis tokieis Zmonēmīs, kurriū dēl Sweikatōs abbējoti reik, elgēs, parōdamas buti tur.

VII.

Idant tačzau pradziē, ir Bidai Zēmes užgašinnanciu Liggū ne dar taip arti Musū Rubbēziēms prišartinnus, su tais Mištāis ir Wētomis, per kurrūs Kēlas iš Nauj-Marke ir, Pommēds i Prusū Zēme eina, ir kurrūse Diewui Dētui! dar niēka Pawetra randasi (ant Pawēikšo Danškas,

Torās bey Elbingē ir tomā pro Szalt gullincios Wētō) Kupczyfte ne be Reikmēnēs uztrukinnama arba pērlabay apšunkinnama butu; tai tūmi taišo laikoma buti tur, kad tē ant Kēlonēs tarp Pommērōs ir Prūsū-Zēmēs kēlaurā Zmonēs, kurrē iš niēkos nesweikōs arba dēl Sweikatōs ne gana pazystamōs Wētōs atēina; pavēlitā Wiēš-Kēli kēlaurā, ir su gēlojančēis Luddijimais, tai yra, su Prūsiskomis, Pommēriskomis, Nauj-Markiskomis nū Wyrausybēs kēlwiēnōs Wētōs, arba su nū Notponū Miestū Danško, Torū ir Elbingū dēl wālno Kēlawimo bey Sweikatōs išdūtomis Gromatomis išroda, kad jie ir sawimi draugia gabēnti Dāktai iš sweikū ir niēkū budū iš dēl Sweikatōs ne ganna pazystamū Szaltū atēina, Pradžiei be to kad jiems veiktū, per 42 Dienas Sweikatōs Iškūginnimui passirtosa Wētosa per Rubbēzius laikytis, i musū Zēmē ilēidziami buti tur; Atpenč kad wiēns be tokōs gēlojančōs Gromatōs i Musū Rubbēzius ieitu ir tūs pereitu, tassai pagal ikrastā Kaltybę ar tūjau atgalōs waromas, ar ir korawojamas buti tur.

VIII.

Bet wissi swētimi ir sēntiškēi Jydai wissay ne, ir ant pirm wādintp Kēlio i Zēmē ilēidziami buti tur. Kaip ir

IX.

Wissus iš Zinnomū nesweikū Zēmū bey Wētū atēinancius jū draugia turrincios Gromatos nie to ne gēlbt, ney tū atbojama buti tur; o pasitiskim, kad nesweikosa Zēmēsa ir Wētosa ghwēnantieji iš sawēs nū Musū Rubbēziū atsitrauks; alle, iš Musū wērēmū Padūnū Mēs jēškam, kad jie su sittokietis Zmonēmis wissiskai ne elgtus, bet tus, dēl jiems ir Musū Zēmēmis iš to atstrandancios Bēdōs, wissur kaip jū didzāusius Neprietelus izwelgtu, nū kurrū jie niēkā kitta, kaip Iškada, Bēda ir Bagēdinmā su laikti tur; To dēley jie tokius, kad veiktus nū sawēs attolinti kaip priimti tur.

X.

Kaip dabar iš Zinnomū sweikū Wētū bey Zēmū iš kēlaurantieji, kaip weik jie nekāudingas Gromatas bey Luddijimais parodē, kaip pirm sakyta yra, i Zēmē ilēidziami, ir ant tokū Gromatū, kadā, ir kur jie pralēisti yra, rāšoma buti tur, taišo Mēs podraug tūmi palēpjam Musū Notponams, Nūitmonams ir Wyrausybēs Miestūse, Miestēlūse ir Kēmūse Musū Prūsiskū, Pommēriskū, Markiskū ir tomis priklausancū Zēmū, kad jie attraus Koronē iškūngti gēidaurā, neiwienam Zmogui, kas tai ir butu, bet mazāusey iš Kaimynystēs nesweikū Wētū atēinanciam, Gromatā arba Luddijimā dēl Sweikatōs išdūti, jey ne tassai jau pirm to jiems ne tiktay gannoley pazystamas yr' bet ir hēsis Nedēles Wētōj jū Ghwēnimo laikēs' ir tiktray iškrodē kad jissai per sittas 6 Nedēles niēkoj Pawētōs dēley ir tikt newierijamos' Wiētoje burwo.

XI.

Wissims, ypaczey Musū Prūsū Karalystēj, Kunigākštystēje Pommērōs, kaip ir Zēmēsa Lauenburg ir Bytow, ne mazaus Nauj-Markē, Kunigākštystēsa Krossēs ir Szlezingēs, nū wiēnōs Wētōs i kitta kēlaurantiemis reikta, nū kēlwiēnōs Wētōs Wyrausybēs, pri Wēngimo sunkōs Koronēs, Gromatā saw išprasyti, iš kurrōs numanoma buti gal, kad tā turrys iš sweikōs Wētōs atēina; Alle Miestē ghwēnantieji, kūs ar ti pri Rubbēziū, kur Pawētra yra, gul, jiems iš Miestō išeinant, Luddijimā saw prasyti tur, katrūl jie eiti nor, ir po to, jiems ghwēstant, toj Wētōje, kur jie burwo ir kaip ilgay jie tēnjau passiliktō, wēl Gromatā arba Luddijimā imti tur;

Bet

Bet nīkām per Rubbēzius Lēnkā - Karalystēje Dvarus turrinciam Balē buti tur, i tūs nuēti, kittaip jissai ne wēl i Zēme ilēdziamas buti tur.

XII.

Pustmīstrai Prūsū Karalystēje, Nauj-Markē ir Pommēroje, ant Pustū kēlāujanēus ir tā Gromatas dēl Sweikatōs jēms beisklausinējant, pagal Balēpimmus nū Musū wprauso Pustū-Balšēciaus sitta Daitto dēley jēms dūtus elgtis tur, o ypaczēy tur Pustininkai be tikrū Pust-Balšēziū ney Kēmūse ney Pakellēz, pri Wēngimo astrāusōs Koronēs neiwienā kēlāujanti priimti.

XIII.

Gaspadoriei, Swetlyczuinkai, Gaspāda dūdantieji, Karēzāuninkai, Kaip ir kitti Mēščioniei bey Igywēnantieji Mēste, Mēščēlūse ir Kēmūse, neiwienā, kurs Luddijimā ne paroda, kad Gaspāda immagis ant Rubbēziū pas Wakta apsisakes ir pralēstas yra, ney be Jinnēs ir reikalingo Apšā- kimo pas Wyrausybe jū Wētos ypaczēy Szaltyšaus priimti ir jam Gaspā- da dūti, kittaip sulaukti tur, kad jie pagal iskrastā kaltybę su didde Pinnigū- Stropa ir su Runo-bey Gywātōs-Korone korawojami bus.

XIV.

Ant Waktoš pastelloti Jalnērei ir ypaczēy Lesininkai podrang ant to dabboti tur, kad nīkti Szunūys ir Kiaulēs per Rubbēzius ir is tēn wēl atgalōs bēgtu, kadangi ir per tūs Maro-Nūdai isplatinnami buti gal; ko dēley, kad tokiē pri Rubbēziū nutropijami yra, tūjau nūšāujomi buti tur.

XV.

Ir kačzēy Musū Zēmēms Brigada ne dar labay arti yra, tai tačzau Musū Waldonai ir Kammaros Prūsū Zēmēje - Nauj-Markē ir Pommēroje, czējū ant to mislis, kad ant Reikalo ir jey Bēda, kurre Diemas is Malonēs nukreipti norētu, tolaus isiplatintu, Maro-Namū, Maro-Lēkorū, Maro- Biltšeriū ir tujū gērū Szizzellū gana butu; kaip jie ir to pasirupis, kad ant Bēdōs-Czēso Aptykos ir Budos, kurosa ant Lēkarstiwū reikalingi Dallykai pardūdami yra, apweizdimos, ir kas tū reikalingū Dāiktū ne gana yr, tūjau pastellojama butu.

XVI.

Apweizdejimas Gromatū tikrāy prisidabotinay atšēlanōs buti tur, tos, kuros uz nellāudingas laikytinos yra, tur ne sēnos buti, ir tose niēka kitta Diena kaip Diena Iškēlāwimo, arba pirm ējanti o tai su Rāštāis parasyta buti tur, jos nū koznos Wētōs Wyrausybēs pasirasytos ir uzpēc- wētōs, Kreišt-Wardis ir Priewardis kēlāujančio, to Urēdas, Stomū, Apširēdimas, Plānkai, Mētai ir kokiūs Pazentlus kēlāujas turrētu, tai wissa Gromatosa geray ir pērmannytinay isšpausti buti tur, taipojau bau ir kokiūs Zmones bey Dāiktus kēlāujas sawimi draugia tur; Tie kittaip paprastū pastutinni Jodziei; su sawim draugia turrincieis Zmonēmīs bey Aršēcie, Wēzinūmais bey Dāiktāis zc. sitta Czēsu ne geloja buti tur.

XVII.

Kadda ir kēlāujantieji be to, ko jie ant Runo-Neikmenēs kas Dienā priwalo, ir kittus Dāiktus bey Zaworus sawim draugia wēda, tadda jie tur pirm Iškēlāwimo su Prisēga patwirtinti ir i Gromatā ir dūti dūti, is kur Dāiktai bey Zaworai imti, daryti ir iskrāustyti yra, o kaip ilgay jie Wētōj Iškēlāwimo buwo, o tai ne gana yra, kad jie toksai Prisēgōs- Wētōj, arba ant jū Mēščionio-Prisēgōs is sake: Kad dabbar Zaworai pri Alczyū ir Mūitū, kitti kaip Gromata sake, israndami butu, tai jie tur, norint ir is sweikū Wētū igabēnti yra, atinnami, arba pagal iskrastus Priburjus Ugnimi sudēginami buti.

XVIII.

Taworai is sweikā Wētā ateinā, norint jie i sweikas Wētas Zēmēs gabēnami yra, ne kittaip i ir pēr Musū Zēmes leidžiami buti tur, jey ne tus iwēsti nori su gelojančiomis Gromatomis, aut mažauso pagal sekanti Pawėikšlā aprupinti yra:

Pawėikšlās, kaip Gromata ant Taworū rakšta buti tur.

Notam N. N. musū Mėščionis per Waznyciā N. N. = = = Swa-
rus Wilnōs ir wieng Skrynę Drobū zc. su = = = pazenkintus,
is čia kaip Diewui Dėtui is cypstōs ir sweikatōs Wētōs i N. sūncia,
ir priegtam tikra Prisėgā prisėkē, kad Wilna zc. zc. is sweikōs Wētōs,
butent is N. N. pirktā, atpenčz Drobēs ir kitti Dāiktai czonay pada-
ryti ir iskrausiti yra; Tai ant tū kitta Gromata isdūdama ir kiekwie-
nas isprasomas yra, toki i N. be Uzlaitimmo kėllanti dūti. Si gnatum N.

Kas kitta Pawėikše apie Wilnā ir is tōs darytus Dāiktus sakta yra,
ant to ir dēl Waisū ir ūgliū Zēmėje augančiu, ypaczey dēl Kanapēs ir Lin-
nū, Wāktō, Medaus, Tautū, Skurū, Kalimū, Plunkimū ir Patalū astrey
pilnawojama buti tur, ir kad Taworai shallin sūnciami yra, taipojau Ap-
sakimas Wiētoj Prisėgōs, ne gana buti, bet sūncias dēl Apsakimo tikrā
Prisėgā prisėkti tur.

XIX.

Kėlāngantieji tur sawo Gromatas i Wētā Wētā, o ypaczey Nakwy-
nėsa, nū Wyr ausybēs Wētōs, ir Kemūse jengū reikš nū Kunnigū arba Szal-
tykū pasirašyti dūti, idant numanoma buti galletu, bau jie tiēsog ir be
Applankū kėlawo.

Ant Kiekwiendōs Kelonēs nauja Gromata immama buti tur, kadangi
Atnausimimas kėlawū tikray Nedawadā padaro.

Kurs Gromatoj kā pėrmaino ir isgesso, ir tai butu Diena ar kitta
Pryburwis, tassai ant Kuno, ir jey tokiam Pėrmainimui Bėda settu, ir
ant Gywatōs kōrawojamas bus.

XX.

Pri Wāktū ant Kėmū ir Miesiūse, ant Isklāusinėjimo Gromatū,
tam dērg, protingi, Laimėjimo ne ussigėdžia ney nemandagus Zmonēs
pastellojami buti tur, ir, kad ir mažausi Abbejojimai dēl Jleidinmo ir Pra-
lėidinmo rastus, tur Gromatos Zēmēs. Waldononams, Wėtininkams
arba Rōmendantams, Kōrponams arba ant to ypaczey isstatytiems Dum-
ciems, bet ant Kėmū arczāusey ēsantėms wyrėsiems Apicerėms, sūncias
mos ir Elginmo-Palėpinimai isprasomi buti tur; Alle kad pastelloti
Zmonēs ir žinnotu, kaip jiems reiktu, Gromatas ir Kėlānjāncius isklāusi-
nėti; tai jie tami āstrey igraudėnami yra:

- a) Kaip jie tur Kėlānjāncius paciūs isklāusinėti; butent taipo: Kaip
jis waddinnams? tokio Stono arba Nemėsto, ir kur jis gywėnas
ēsas? Is kurōs Wētōs jis pirma is kėlawes? Pēr kurras Wētas jis
kėlawes? Kurriam Waldzui jos priklausa? Kaip ilgay sittyj arba
annū Wētoj laikēs? Kurru Darbū bėley? Bau jis keturiōs defini-
tosa Diēnosa arba sėkosa Nedėlosa nesweikōj Wētoje buwo? Arba
perkėlāujant tokias Wētas perėjo? Bau jis tarpė kitta Czėsi su Ma-
rū sergāncieis Zmonėmis, arba su tokieis, kurrie ne sweikosa Wētosa
laikēs, apsiējes? Arba ir Taworus ir Dāiktus sawimi draugia turrys,
kurrie tokiosa Wētosa buwo? Ar jis Gromatā dēl walno Kėlawimo
bey Sweikatōs turrys? Kurliū jis tolans kėllanti nor? zc. zc. zc.

Prieg

Prieg to dabbotina yra, kad, jey daugiaus ne kaip wiens Zmonū podraug atelna, tū kiekvienas ypaczen ir wienintėlis is klāusmetinas yra.

- b) Kad Zaworai iwėdami yra, tai ypaczen klāusoma buti tur, kas tai per Zaworai esq? kur jie ir ypaczen Wilna auge arba isdawuse? arba kur Wilnės-Daiktai padaryti yra? kur jie pirma karta ikrāuti bey už kelti yra? Kiek Stukkiū esq? Dau jis Apfalima su Gromata patwirtinti gallėtu? Dau Bafellėj' niėkai Zaworai užkelti yra? ir, jeygu reiks, kokiē? ir skarroj' Wėtoje.
- c) Gromatos tyčionis perweždėtinos yra, Pasfrāšimas bey Bėczwėtis gėray apžwalgotini, ypaczen ant to dabbotina yra, bau Zmonės ir tokiē yra, kaip Gromatos jus parāšo, ir Zaworai taip pajenklinti yra, ir pagal Skaitly tiek randasi, kaip Gromatos sako.
- d) Kad, kaip tankiaus nussidawo, Kelāuninkai klāusančius staczen isklėistu, tadda sittiē, idant Kelāujančius ant Dawado paroditu, arčāusq Waktq ant Pagalbės imti tur; Alle Isklāusinėja gėray saugotis tur, kad jie su sawo Nemandagummū tokiam Elgimmū Kelāujančiuju Priezasti ne dūda, sittaip jie del to labay korojami buti tur.

XXI.

Kad wiens idrystu, sawo Luddina bey Gromatq sittiems padūti, arba per tas ir tū Dinkšcia, wiens, kurriam Gromata ne dūta yra, pagalbėtu i Zeme teiti, arba ir wiens tokiu budu sawe i Zeme iwesti dūtu, tassai kaip is nesweiktū Wētū ateinas arba Marū jau sergancius Zmones i Zeme iwesti jėskojes laikomas ir to dėley ant Runo, o pagal ikrastq kalnybe, ir ant Sywatės korojamas buti tur.

XXII.

Jeygu, norint wissas Zmogai galimas Prsidabhojimas wortotas yra, tačzan wiens Wėtoje musū Zėmjū, ar ta Miestas butu ar kėma mūdinga Pawėtra ir užbrėčianti Ligga prilimpanti rastus arba num. ma butu, tadda Zėmės-Waldonams kaip ir Kammarai tōs Zėmės tūš. Apie tai Zinnē dūdama buti, tanme tarpe Wėta tūjau uždaroma buti, aplink je pagal jōs Szalē ar Sztolai arba Pālisodai pastatomi ar gillos Dūbės trāukiamos buti, apling jōs Szalis Waktos pastatomos ir ne wiens isklėidziamas buti, bet ant isėinanciu ir Szaukimmo bey Drausmės klāusyti ir atgalbės eiti ne norinciu nū Waktū kāujama buti ir wissa Draugyste su tokia Wėta abelnay atinmama buti tur: Bet tadda Zėmės-Waldonai, Kammaros ir Zėmės bey Mezlawōs Dumčiei, taipjan arčāusi Amtmonai ir tq akyla Iprowijima daryti tur, kad Zmonės ne be Pagalbės pasiliktu arba Badū mirštu, bet tur jiems statytam' Tolumme, kur Kabalnycia pastatytina yra, Walgiei bey Lėkarstros uugabenami, taipjau ir Kunigs, Maro-Lėkorus arba Piltšėrē jiems sunciamū buti.

XXIII.

Kadangi taip Isklāusinėjantieji, kaip tie, kurie ant Brykielē Kelāujančius atgalbės wāro, sittiokiems Zmonėms ko maž artintis tur, tai jiems reik, mterna, walgiant bey gėrant ir sekanciq Lėkarstrosq wartoti:

- ꝛ. Rad. serpentar. virg. ʒʒ
 I-B. Salviæ.
 Rutæ aa. M. iv.
 Flor. Sambuc.
 Chamom. aa. p. iv.
 Camphor. ʒij.
 Aceti vini, M. iv.
 diger. leni calore, p. hor. 12.
 Colat. S.

Nū hitto iʒ Lekarstwu daryto ūksos gal ant Pasidabojimo Nytas arba Bakarais Bus arba wissa pilnā Szauskta immama buti, Bet jey wiens sutrintā Lekarstwu geraus inima, tai sekanti labay naudos:

- ꝛ. Serpentar. virg. ʒʒ
 Cort. peruv. opt. ʒj.
 Sem. fœnic. gr. v.
 M. D. S.

Kas Nedėle du Kartū po wiena Dalimi imtina.

Jey kas, kad prakaitotu, Liekarstwu imti nor, tai sekanti su Nauda wartotina yra:

- ꝛ. Sal. tartari ʒj
 Aceti vini ʒij.
 Aqu. Sambuci. ʒj
 M. D. S.

wiena kartā, mėgoti einant, imtina.

Jey kas dėl pikto Stulwojo arba kad Dusia jam pūsta, Parakielo Iščystimui Biddurū privalytu, tai wissos Lekarstwuos Biddurus perlabay iščystancios tūzomis išwengamos buti tur; kodely sekant geraus yra.

- ꝛ. Rhabarb. elect. ʒʒ
 crem. tartar. ʒj
 M. F. ʒ D. S.

wiena kartā Nytas uwalges imtina ir passuy silti Sierimai gertini yra; Drutėsnis ones ir sekanciq imti gal.

- ꝛ. Rhabarb. elect. ʒʒ
 nitri depur. ʒj.
 Ipecacuanh. gr. v. bis x.
 Misce fiat pulvis. D. S.

su siltais Sierimais wienū kartū imtina.

Pirm wissū kožnas wienas ant to pasiruptanti Priezasti tur, kad ne apsigertu ir ney perdaug ney wissotina tarp kitts hitto walgitu; Ant Walgiū weizdint ger' yra, nū nesuditos Kraulėnds atsilaihyti ir Walgiūs arba su ūksos arba su Nukpywė sumaisyti.

Czesnākas be Iškaddos immamas buti gal, jey kas tā imti nor.

XXIV.

Jey wiena arba kitta troptus, apie kā sittame nieko ne sakyta yra; tai musū Zemės Waldonai, Kammaros Zemės ir Muto Dumciei ir wissos Krausybės, kad Brigada greitay artintus, tai wislāb itaisyti, tur kas ant Nukreipjimo gadinancio Maro nū musū Zemjū rekalinga ir de ranti butu.

XXV.

Kaip mēs, kad Lenkise ir Kubbežieis susieinācīosa Zemēsa ēsanti Bavēra bus palāujusi, maloningay apsiemēm, potam apie tai tikkras ir wierijamas Zīnes Mēs busim gatve, wēl Wale dūti, kad koznas be Uzlatimo wissur i Zeme ietti ir atgalos eiti galētu;

Taipe tamme tarpe ne tikray pri Kubbežieis ēsa wyresni Apiceriei ir pastatytos Waktos, Kēlāujancius ir ateinancius Laworus ilēidziant, tikkray ir wissay pagal sitta musū Palēpimma elgtis tur, bet Mēs ir Walsēciaus-Wakmistrans ir wissiemis dēl Uzweizdējimo ant Mūito = Akcizēs bey Tabako istatytiems Služāuninkams āstrey ir po Prapulciū jū Službū palēpjam, ant to tyczomis dabboti kad sittas Musū Palēpimmas tikkray pilnawojamas butu;

Kaip jie ir Wardis pasileidusū ir Bērzengtojū Wyrausibēms apsahtyti, ir kad sittas Palēpimmas wissiens Zīnomas butu, tai tassai Musū Prusū Karalystēj Pommeroj ir Nauj = Markē ir Kubbežieis susieinācīosa Zemēsa pri Wartū ir ant Kēmū pri Waktū ir tur buti gal. pirmusamas, ir Kubbežieis darancīosa Wētosa wissiemis begirdint nū Kozelniciū pastaitomas buti tur. Mēs, sitta Palēpimma tikkray bezinant Patis pasirahēm. ir Musū Karaliskū Bēczwēciū uzpēczwētyti dawēm. Dytas Berline d. Rujjučio = Mēnes. 1770.

Priderikis.

v. Massow. v. Blumenthal. v. Hagen. v. Derjau.